

Sygn. akt III C 682/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2019 roku

Sąd Okręgowy Warszawa- Praga w Warszawie III Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: sędzia Błażej Domagała

Protokolant: Sylwia Wojda

po rozpoznaniu w dniu 10 lipca 2019 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko W. S., B. S.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego W. S. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 389.274,22 (trzysta osiemdziesiąt dziewięć tysięcy dwieście siedemdziesiąt cztery 22/100) złotych z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od kwoty 356.548,48 (trzysta pięćdziesiąt sześć tysięcy pięćset czterdzieści osiem 48/100) od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo wobec pozwanej B. S.;
3. zasądza od pozwanego W. S. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. kwotę 15.707,38 (piętnaście tysięcy siedemset siedem 38/100) złotych, tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. zasądza od powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanej B. S. kwotę 10.800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych, tytułem zwrotu kosztów procesu.

III C 682/18

UZASADNIENIE

28 grudnia 2016 r. powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wytoczył powództwo przeciwko pozwanemu W. S. w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Postanowieniem z 05 kwietnia 2017 r. Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz w elektronicznym postępowaniu upominawczym (k. 5). Następnie, pozwany złożył skutecznie sprzeciw od ww. nakazu zapłaty (k. 6 - 8). Postanowieniem z 05 lipca 2017 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie przekazał do tego Sądu sprawę do rozpoznania (9v).

W piśmie procesowym datowanym na 09 listopada 2017 r. powód poparł żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 389.274,22 zł wraz z odsetkami umownymi od dnia wniesienia pozwu, tj. 28 grudnia 2016 r. do dnia zapłaty naliczanymi od kwoty 356.548,48 zł według stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych, wynoszącej czterokrotność oprocentowania kredytu lombardowego NBP z uwzględnieniem ograniczenia wynikającego z art. 481 § 2¹ k.c., a także zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych, opłaty skarbowej od złożonych pełnomocnictw, opłaty notarialnej od uwierzytelnionego pełnomocnictwa (k. 13 – 14).

Postanowieniem z 18 czerwca 2018 r., na wniosek powoda i na podstawie art. 194 § 3 k.p.c., Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanej B. S. (k. 139)

Pozwany W. S. w piśmie procesowym datowanym na 10 września 2018 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 168).

Pozwana B. S. na rozprawie 14 września 2018 r. wniosła o oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową (k. 185 – 186).

Strony podtrzymały swoje stanowiska do zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

25 lipca 2012 r. powód zawarł z pozwanym (...) PHU (...) umowę kredytową „(...)” o nr (...) na łączną kwotę 381.000,00 zł. Umowa została zawarta na okres 300 miesięcy. Kredyt został przeznaczony na cel operacyjny – zakup nieruchomości w kwocie 300.000,00 zł, cel związany z nieruchomością mieszkaniową – wykończenie, remont, modernizację w kwocie 81.000,00 zł, opłatę za ustanowienie zabezpieczeń prawnych w kwocie w kwocie 263,52 zł, na poczet ubezpieczenia na życie w Towarzystwie (...) S.A. w kwocie 13.906,50 zł, na poczet ubezpieczenia od utraty wartości nieruchomości w wysokości 7.581,90 zł oraz ubezpieczenie niskiego wkładu własnego w kwocie 1.095,71 zł. Kredyt został zabezpieczony hipoteką umowna do kwoty 647.700,00 zł na nieruchomości położonej w R. przy ul. (...) (...), dla której Sąd Rejonowy w Wołominie prowadzi księgę wieczystą o nr (...). Kredyt był oprocentowany. Oprocentowanie było zmienne. Na dzień sporządzenia umowy wynosiło 10,62 %. Pozwany zobowiązany był do zapłaty raty kredytu każdego 14 dnia miesiąca kalendarzowego, zgodnie z harmonogramem załączonym do umowy. Uprawnienie Banku do naliczania odsetek za opóźnienie wynikała z §19 Regulaminu Kredytowania Banku. Oprócz spłaty kredytu wraz z odsetkami, pozwany zobowiązał się w § 13 ust. 3 lit b ppkt i umowy do spłaty opłat i prowizji wynikających z umowy oraz tabeli opłat i prowizji w oznaczonych terminach spłaty oraz wywiązania się z pozostałych postanowień umowy kredytu. W przypadku nieterminowej spłaty raty wynikającej z umowy kredytu lub harmonogramu spłat oraz wierzytelności Banku po upływie okresu wypowiedzenia, niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym; kwota kapitału stanowiła kapitał przeterminowany, który podlegał oprocentowaniu według stopy procentowej wynoszącej czterokrotność kredytu lombardowego NBP (k. 33 – 39, 88 – 93, 99 - 106). W dacie zawierania umowy pozwany był właścicielem ww. nieruchomości.

25 lipca 2012 r. pozwany złożył oświadczenie, że przyjmuje do wiadomości, że powód na podstawie umowy ubezpieczenia ma status ubezpieczającego i ubezpieczonego (k. 244).

25 lipca 2012 r., 28 września 2012 r. oraz 22 października 2012 r. pozwany złożył w Banku dyspozycje uruchomienia środków do umowy. Bank zrealizował dyspozycję i wypłacił pozwanemu środki w trzech transzach odpowiednio 31 lipca 2012 r., 12 października 2012 r., 24 października 2012 r. (k. 52 – 57). Pozwany był objęty ochroną ubezpieczenia oraz opłacał składki ubezpieczenia (k. 206 – 208, 243). Pozwany spłacał raty nieterminowo, w związku z czym Bank naliczał odsetki karne od należności przeterminowanych (k. 58 – 74, 78 – 87, 94 - 98).

Pozwany był informowany przez powoda o zmianach w oprocentowaniu kredytu (k. 201). Pozwany dokonał ostatniej wpłaty 19 sierpnia 2016 r. (k. 58 – 70).

Wcześniej, 09 lutego 2016 r., wobec zaległości w regulowaniu należności, powód wezwał ostatecznie pozwanego do zapłaty kwoty 5.910,07 zł w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy i skierowania sprawy do windykacji wraz z informacją o możliwości restrukturyzacji zadłużenia (k. 75 – 77). Pozwany nie odpowiedział na wezwanie. 15 marca 2016 r. powód wypowiedział pozwanemu umowę i wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 9.812,44 zł w terminie 30 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia (k. 40 – 42). Cała niespłacona wierzytelność w postawiona została w stan wymagalności 12 maja 2016 r., tj. po okresie wypowiedzenia umowy. 20 czerwca 2016 r. powód ponownie wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 370.752,84 zł, kierując ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty (k. 43 – 48).

28 grudnia 2016 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych, z którego wynikało zadłużenie pozwanego w łącznej wysokości 389.274,22 zł (szczegółowe zestawienie - k. 49).

Na skutek umowy darowizny z 02 marca 2017 r. B. S. została wyłącznym właścicielem nieruchomości obciążonej hipoteką umowną, stanowiącą zabezpieczenie spłaty kredytu. Pismem datowanym na 10 listopada 2017 r. powód zawiadomił dłużnika hipotecznego – B. S. o wypowiedzeniu umowy kredytu oraz wezwał ją do zapłaty wierzytelności zabezpieczonej hipoteką obciążającą nieruchomość (k. 115 – 119).

11 lipca 2018 r. B. S. zbyła przedmiotową nieruchomość w ten sposób, że wniosła własność nieruchomości do dwóch spółek w organizacji (k. 160, 176 - 184). Do chwili zamknięcia rozprawy spółki nie zostały zarejestrowane w KRS.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dokumenty, których wiarygodność nie była kwestionowana przez żadną ze stron i nie budziła wątpliwości Sądu. Autentyczność zgromadzonych w sprawie dokumentów nie została zakwestionowana przez pozwanych, a Sąd nie miał podstaw do podważania jej z urzędu. Dowody te należało uznać zatem za wiarygodne. Charakter dowodów z dokumentów przemawia ponadto za przyznaniem im silnej mocy dowodowej – w szczególności dotyczy to dokumentów wystawionych przez powoda, które co prawda są dokumentami prywatnymi, jednakże mając na uwadze rzetelność i fachowość instytucji tego rodzaju (Bank), ich moc dowodowa była istotna. Podkreślić należało, że co do zasady wszelkie przedłożone dokumenty dotyczące istnienia, wysokości, wymagalności dochodzonej kwoty miały – w świetle aktualnego stanu prawnego – charakter prywatnych. Nie mogło to jednak prowadzić do przyjęcia, że w związku z tym nie są one wystarczającym dowodem okoliczności przytoczonych w pozwie. Aczkolwiek trzeba było przyjąć, że zawarte w nich oświadczenia są jedynie dowodem tego, że złożyły je podpisane na nich osoby, to niezależnie od powyższego, należało mieć na uwadze, że powód nie miał żadnych innych możliwości wykazania faktów związanych z zawarciem umowy, czy wysokością należności pozwanych, poza dokumentami wywodzonymi z ksiąg bankowych.

Sąd zważył co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie co do pozwanego W. S. w całości, zaś musiało być oddalone wobec pozwanej B. S..

Przepisy jakie miały w tej sprawie zastosowanie to przede wszystkim art. 69 i nast. prawa bankowego, ponieważ strony łączyła umowa kredytu. Legitymacja procesowa powoda i pozwanego nie budziła wątpliwości Sądu.

Pozwana B. S. nie była legitymowana biernie w tej sprawie. Wskazać należało, że osoba ta przed datą doręczenia jej pozwu (k. 154), zbyła nieruchomość obciążoną hipoteką. Czynność zbycia nieruchomości przez pozwaną została dokonana w czasie, kiedy nie doszło do zawisłości sprawy po stronie pozwanej, tj. 11 lipca 2018 r. B. S. nie była zatem dłużnikiem rzeczowym powoda w chwili doręczenia jej pozwu. Dług rzeczowy, kształtujący odpowiedzialność wobec powoda, przeszedł na nowego właściciela nieruchomości. Obecnie jej właścicielami są inne podmioty, dwie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji. W toku tego procesu nie zostało wykazane, że te podmioty nie są właścicielami nieruchomości. Pozwana nie mogła zatem ponosić odpowiedzialności za zobowiązanie rzeczowe względem powoda. Powództwo wobec niej podlegało więc oddaleniu w całości.

W. S. nie kwestionował faktu zawarcia umowy kredytu, a powód sprostował ciężarowi dowodu w zakresie wykazania dochodzonej kwoty należności. Główne zarzuty pozwanego dotyczyły kwestii ubezpieczenia umowy, podniósł w tym zakresie zarzut nieważności umowy kredytu opierając się na zasadzie art. 58 § 3 k.c. w zakresie niepoinformowania go o tym, że nie on jest ubezpieczonym z tytułu niskiego wkładu własnego, tylko Bank. Pozostałe zarzuty dotyczyły prawidłowości naliczania składek, rzeczywistej wysokości kosztów ubezpieczeń, a także rażąco wygórowanych opłat za prowadzenie umowy, nieinformowania pozwanego o zmianie oprocentowania.

Sąd nie podzielił zasadności żadnego z postawionych przez pozwanego zarzutów. Strona powodowa zdołała odeprzeć każdy z podnoszonych przez niego argumentów. Z dołączonych przez powoda dokumentów wynikało, że pozwany był informowany o tym, że to powód jest ubezpieczonym w zakresie ochrony niskiego wkładu własnego. W aktach sprawy

znajduje się kopia oświadczenia W. S., datowana na dzień podpisywania umowy kredytu, w którym pozwany przyjął do wiadomości takie warunki. Pozwany nie kwestionował prawdziwości złożonego przez siebie oświadczenia. Sposób rozliczenia wpłacanych przez pozwanego składek na ubezpieczenia, wyliczenia kosztów tych ubezpieczeń został szczegółowo przedstawiony przez powoda. Nie budził on żadnych wątpliwości Sądu. Opłaty za prowadzenie umowy oraz prowizje zostały szczegółowo opisane zarówno w umowie kredytowej, Tabeli opłat i prowizji oraz Regulaminie Kredytowania, które pozwany otrzymał przy podpisywaniu umowy. Kredytobiorca potwierdził to własnoręcznym podpisem złożonym na umowie, w chwili jej zawierania akceptował wszelkie warunki z niej wynikające, a więc także wysokość pobieranych przez powoda opłat. Powód informował pozwanego o zmianie oprocentowania kredytu. W aktach sprawy znajduje się na to dowód, w postaci kopii pisma pozwanego z 20 marca 2016 r., w treści którego pozwany przyznał, że miał wiedzę o podwyższeniu oprocentowania (k. 201). Kredyt, pomimo tych zarzutów, był przez pewien czas spłacany przez kredytobiorcę bez zastrzeżeń. Wszelkie zarzuty dotyczące ubezpieczeń stanowiły w ocenie Sądu taktykę procesową, zaś podważanie przedstawionych przez powoda wyliczeń wynikało z powierzchownej analizy dokumentów, umowy kredytowej oraz załączników, podpisywanych oświadczeń i sposobu rozróżnienia w wyciągu na koncie uznań i obciążeń. Pozwany dokonał błędnej analizy i interpretacji tych dowodów.

Powództwo ostatecznie było więc zasadne w części, tj. wobec pozwanego W. S. w całości. Jego zarzuty miały jedynie charakter taktyki procesowej i nie odniosły skutku niweczącego dochodzone przez powoda roszczenie. W związku z tym – przy uwzględnieniu powołanych wyżej przepisów oraz postanowień umownych – należało żądania pozwu uwzględnić i zasądzić od pozwanego kwotę dochodzoną pozwem. Powód mógł dochodzić dalszych odsetek umownych od kwoty niespłaconego kapitału, która na dzień wniesienia pozwu wynosiła 356.548,48 zł. Odsetki te stosownie do treści umowy mogły być naliczone w wysokości nie wyższej niż odsetki maksymalne za opóźnienie. Możliwość zasądzenia tych należności ubocznych, od dnia wniesienia pozwu, wynikała z art. 481 § 2 i 2¹ oraz 482 § 1 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Pozwany, jako przegrywający proces, zobowiązany był – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu – do zapłaty na rzecz powoda poniesionych przez niego kosztów. Składały się na nie wynagrodzenie pełnomocnika, stosownie do § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w kwocie 10.800,00 zł i opłata od dokumentu pełnomocnictwa – 34,00 zł, opłata notarialna od uwierzytelnionego pełnomocnictwa w wysokości 7,38 zł, a także opłata sądowa od pozwu w kwocie 4.866,00 zł. Z tych samych względów, wobec oddalenia powództwa wobec pozwanej B. S., powód zobowiązany był do zwrotu na jej rzecz poniesionych kosztów, na które składało się wynagrodzenie pełnomocnika stosownie do § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w wysokości 10.800,00 zł.